

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 16. maaliskuuta 2018
(OR. en)

7261/18

EJUSTICE 17
JURINFO 12

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähetäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Päivämäärä:	8. maaliskuuta 2018
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	5306/18
Asia:	Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätelmät parhaista käytännöistä tuomioistuinten päätösten julkaisemiseksi verkossa – Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätelmät (8. maaliskuuta 2018)

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston 3603. istunnossaan 8. maaliskuuta 2018 hyväksymät neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätelmät parhaista käytännöistä tuomioistuinten päätösten julkaisemiseksi verkossa.

Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätelmät parhaista käytännöistä tuomioistuinten päätösten julkaisemiseksi verkossa

1. Nykyaikaisissa demokratioissa oikeusvaltioperiaate edellyttää, että oikeuslaitoksen soveltaessa lainsäädäntöä se tapahtuu avoimesti ja että kansalaisilla on riittävä mahdollisuus tutustua oikeuslähteisiin. Tuomioistuinten päätösten julkaiseminen antaa kuvan siitä, miten tuomarit soveltavat lainsäädäntöä. Tieto merkittävistä tapauksista on erittäin tärkeää oikeusalan ammattilaisille, ja julkisille elimille ja kansalaisille on tiedotettava lainsäädännön kehittymisestä.
2. Internet on mullistanut tiedonlevityksen. Monet tuomioistuimet ja oikeusviranomaiset käyttävät modernia teknologiaa, jonka avulla tuomioistuinten päätökset saatetaan kaikkien saataville.
3. EU:n oikeusjärjestyksen asianmukaisen toiminnan kannalta on välttämätöntä saada tietoa muiden jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmistä, erityisesti EU:n oikeuden soveltamisesta mutta ei pelkästään siitä.
4. Tuomioistuinten päätösten julkaiseminen verkossa edellyttää erilaisten intressien tasapainottamista oikeudellisten ja poliittisten puitteiden asettamissa rajoissa. Kansallisten parhaiden käytäntöjen jakaminen voi antaa virikkeitä siitä, miten näitä etuja voidaan tasapainottaa.
5. Tässä asiakirjassa esitetään monia tällaisia parhaita käytäntöjä. On huomattava, että nämä parhaat käytännöt eivät ole velvoittavia, niillä ei pyritä yhdenmukaistamiseen ja niitä tulisi tarkastella ainoastaan virikkeenä pohdintaan. Se missä määrin ja miten tuomioistuinten päätökset julkaistaan internetissä, on jokaisen jäsenvaltion ja/tai tuomioistuimen ratkaistava.
6. Tässä asiakirjassa termi 'tuomioistuimen päätös' käsittää kaikenlaiset välivaiheen ja lopulliset oikeuden päätökset – käytetäänpä niistä mitä nimitystä tahansa – joita eriaisteiset kansallisessa lainsäädännössä määritellyt tuomioistuimet antavat.

7. Nämä parhaat käytännöt liittyvät ainoastaan internetissä aktiivisesti julkaistaviin tuomioistuinten päätöksiin. Ne eivät kata tuomioistuimen tietoihin tai päätöksiin pääsyä, jota säädellään julkisten asiakirjojen saatavuutta koskevissa kansallisissa järjestelmissä, jos nämä järjestelmät perustuvat siihen, että tietyissä tapauksissa yksittäisten pyyntöjen perusteella voidaan antaa pääsy tietoihin.

I Valinta

8. Jos vain osa tuomioistuimen päätöksistä julkaistaan internetissä, kirjalliset valintaperusteet voivat helpottaa tuomioistuinten päätösten julkaisemista vastaavien elinten työprosesseja, ja samalla toimitaan avoimesti yleisöä kohtaan. Avoimuuteen liittyvistä syistä valintaperusteiden julkaisemista voidaan harkita riippumatta siitä, onko ne kirjattu lainsäädäntöön, tuomioistuinten päätöksiin vai poliittisiin suuntaviivoihin.

II Tietosuoja

9. Internetissä julkaistujen tuomioistuinten päätösten (ja niiden metatietojen) sisältämien henkilötietojen suojan osalta jäsenvaltioita kehoitetaan tarkastelemaan tietosuojadirektiivin ja 25. toukokuuta 2018 alkaen yleisen tietosuoja-asetuksen ja siihen liittyvien säädösten vaikutuksia.
10. Jos valitaan menetelmä julkaistavien tuomioistuinten päätösten henkilötietojen peittämiseksi, on syytä kiinnittää erityistä huomiota tekstin luettavuuteen ja ymmärrettävyyteen.
11. Kansallisia tuomioistuimia ja muita viranomaisia kannustetaan ottamaan huomioon unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 95 artikla, jossa ilmoitetaan ne olosuhteet, joissa käsiteltävään pääasiaan liittyvien henkilöiden tai yhteisöjen tunnistetiedot voidaan poistaa ennakkoratkaisumenettelyssä, sekä kansallisille tuomioistuimille ennakkoratkaisupyyntöjen tekemisestä annettujen suositusten 21 ja 22 kohta, joissa annetaan lisätietoja edellä mainitusta 95 artiklan mukaisesta menettelystä.

III Uudelleenkäyttö

12. Hyvänä käytäntönä voidaan pitää sitä, että tuomioistuinten julkaistut päätökset, siinä määrin kuin se on teknisesti ja taloudellisesti mahdollista ja ottaen huomioon laadintaprosessin ominaispiirteet, ovat saatavilla uudelleenkäyttöä varten koneellisesti luettavassa muodossa.
13. Hyvänä käytäntönä voidaan pitää sitä, että ainakin muodolliset metatiedot asetetaan saataville uudelleenkäyttöä varten hyvin jäsennellyssä muodossa.
14. Uudelleenkäyttäjien tarpeiden huomioon ottamiseksi voidaan harkita asianmukaisia vaihtoehtoja lataamista varten.

IV Käytettävyyden parantaminen

15. Verkossa julkaistaan valtavat määrät tuomioistuinten päätöksiä, joten näiden arkistojen saatavuuden lisäksi olisi otettava huomioon myös niiden käytettävyys. Tietokantojen käytettävyyden parantamiseksi ja niiden sisältämien tietojen saatavuuden helpottamiseksi voidaan harkita eri vaihtoehtoja. Tässä on otettava huomioon julkaistujen päätösten laajuus ja erityispiirteet, kansalaisten ja oikeusalan edustajien todelliset tarpeet sekä kansalliset perinteet. Joitakin esimerkkejä, jotka voitaisiin ottaa huomioon, ovat hakukoneet ja metatiedot. Metatiedon osalta esimerkkinä voisivat olla European Case Law Identifier -tunnuksesta (ECLI) annetuissa päätelmissä mainitut pakolliset ja valinnaiset kentät.
16. Tuomioistuinten päätösten julkaiseminen kattavasti edistää oikeuslaitoksen avoimuutta, mutta toisaalta näin luodaan valtavia arkistoja, joista voi olla vaikea löytää oikeudellisesti erityisen merkitykselliset tai yhteiskunnallisesti vaikuttavat päätökset. Jos se on teknisesti ja organisatorisesti mahdollista, olisi suotavaa laatia jonkinlainen tärkeysluokitus siitä, mitkä päätökset ovat merkityksellisiä muiden kuin asianosaisten kannalta ja missä määrin ne ovat sitä.

Parhaana käytäntönä yksiselitteisen tunnistaminen ja tuomioistuimen päätöksiin viittaamisen osalta voidaan pitää ECLI-tunnuksen toteuttamista. ECLI-tunnukseen liittyvien sääntöjen hyödyntämiseksi täysin voidaan todeta, että päätökset, joille annetaan ECLI-tunnus, ovat saatavilla ECLI-hakukoneen avulla.
